

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

לפני כבוד השופטת עידית ברקוביץ

יוסף אשכנזי
ע"י ב"כ עו"ד גבע

מבקש

נגד

נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד אביעד /או ע"י ב"כ עו"ד מזור

משיבה

פסק דין

1
2 לפניי בקשה מוסכמת להסתלקות מהבקשה לאישור תובענה כייצוגית על פי סעיף 16 לחוק תובענות
3 ייצוגיות תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") מטעם המבקש והמשיבה (להלן: "בקשת
4 ההסתלקות").

5
6 עניינה של הבקשה לאישור התובענה כייצוגית - טענה להפרת הוראות הדין מצד המשיבה, עקב
7 היעדר פרסום באתר האינטרנט שלה בדבר הסדרי נגישות הקיימים בסניפיה.

8

9 רקע

10 1. המבקש (להלן: "המבקש"), הגיש תובענה ובקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית (להלן
11 בהתאמה: "התובענה" ו"בקשת האישור"), כנגד המשיבה (להלן: "המשיבה").

12
13 בבסיס התובענה ובקשת האישור, טענת המבקש, לפיה המשיבה הפרה את הוראות חוק
14 שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998; וקונקרטיית את תקנה 34 לתקנות שוויון
15 זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013, בשעה שאינה
16 מפרסמת באתר האינטרנט שלה את הסדרי הנגישות הקיימים בסניפיה.

17
18 2. המשיבה טרם הגישה תשובתה לבקשת האישור.

19

20 בקשת ההסתלקות

21 3. במסגרת בקשת ההסתלקות, לאחר שתוקנו ההפרות ולאחר שנשקלו הסיכויים והסיכונים
22 בהמשך ניהול ההליך, הסכימו הצדדים כדלקמן:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

- 1 א. המשיבה פירסמה את הסדרי הנגישות בסניפיה באתר האינטרנט של הרשת.
2 ב. בנוסף, המשיבה תרענן ותחדד את נהליה בכל הקשור לפרסום הסדרי הנגישות
3 בסניפיה.
4
5 4. בנסיבות האמורות, הסכימו הצדדים כי אין עוד טעם בהמשך ניהול ההליך. נוכח פעולות
6 המשיבה וההסכמות שניתנו על ידה, כאמור, ייעשה שירות טוב לקבוצה ולציבור בעניינים
7 נשוא בקשת האישור, זאת, מבלי להיגרר להליך ארוך ויקר ותוך חסכון בזמן ומשאבים
8 שיפוטיים. על כן, סברו הצדדים כי יש לאשר את בקשת ההסתלקות ולדחות את תביעתו
9 האישית של המבקש.
10
11 5. בנוסף, בקשו הצדדים לאשר גמול למבקש על סך של 1,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחו על סך
12 של 14,000 ₪, בתוספת מע"מ.
13
14 6. כמו כן, בנסיבות העניין בקשו הצדדים לפטור אותם מפרסום ומשלוח הודעה אודות הגשת
15 בקשת הסתלקות.
16
17 **דיון והכרעה**
18 7. לאחר שעיינתי בתובענה, בבקשת האישור ובבקשת ההסתלקות, מצאתי כי דין בקשת
19 ההסתלקות להתקבל.
20
21 **המסגרת הדיונית**
22 8. הליך ההסתלקות מוסדר בסעיף 16 לחוק תובענות והוא מורכב משני שלבים :
23
24 **בשלב ראשון** נדרש בית המשפט לבחון האם יש לאשר את בקשת ההסתלקות על כל רכיביה
25 תוך התייחסות לסוגיית תשלום טובות הנאה למסתלקים, **בשלב שני**, על בית המשפט
26 להתייחס לסוגיית מינוי החליף וכן לסוגיית הפרסום בהתאם להוראות תקנה 11ב' לתקנות
27 תובענות ייצוגיות תש"ע-2010 (להלן: "**התקנות**").
28
29 9. תכליתו של הפיקוח השיפוטי על הליך ההסתלקות היא להתמודד עם בעיות אשר הסדרים
30 הנערכים בין הצדדים לתובענה ייצוגית, עלולים ללקות בהן :
31 בצידו האחד של המתרס- קיים החשש מפני הגשת תביעות סרק, המוגשות מתוך מחשבה
32 שהנתבעים יסכימו להעניק למגישי התביעות טובות הנאה כנגד ויתור עליהן, אם בהסדר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

1 פשרה או הסדר הסתלקות. בצידו האחר של המתרס- קיים החשש מהסתלקות מתביעות
2 ראויות, כנגד קבלת טובת הנאה שמוכנים הנתבעים לשלם. (ת"צ (מחוזי ת"א) 1469-02-13
3 עידן לוי נ' פסטה נונה בע"מ (26.11.14), וכן אלון קלמנט, "פשרה והסתלקות בתובענה
4 הייצוגית", משפטים מא (2011)).
5
6 10. אם כן, בבואו לדון בבקשת ההסתלקות, על בית המשפט לבחון את סיכויי בקשת האישור
7 והתובענה. ככל שמדובר בבקשה בעלת סיכוי גבוה להתקבל, יתכן כי בית המשפט יורה על
8 החלפת התובע המייצג ו/או באי כוחו. מאידך גיסא, ככל שמדובר בבקשה שהייתה
9 מלכתחילה בקשת סרק, אשר ממילא לא היה מקום להגישה, יתכן כי בית המשפט לא ייעתר
10 לפסיקת גמול למבקש והוצאות שכ"ט עו"ד לבאי כוחו.

11
12 אישור בקשת ההסתלקות

13 11. כאמור, עניינה של בקשת האישור בטענה, כי המשיבה הפרה הוראות הדין כשלא פעלה
14 לפרסום הסדרי הנגישות הקיימים בסניפיה באתר האינטרנט שלה.
15
16 המשיבה לא העבירה תשובתה לבקשת האישור.
17
18 לצד זאת, במסגרת בקשת ההסתלקות, הובהר כי המשיבה פעלה לתיקון התנהלותה ופרסמה
19 את הסדרי הנגישות בסניפיה השונים, באתר האינטרנט, בהתאם להוראות הדין.
20
21 בהינתן כי המשיבה פעלה לתיקון הדרוש, נראה כי הושגה מטרתו העיקרית של ההליך,
22 ההליך מוצה ומתייתר הצורך בהמשך בירורו.

23
24 קבלת בקשת ההסתלקות בשלב זה תייתר את הצורך בניהול ההליכים, תחסוך טרחה
25 ועלויות משמעותיות לצדדים ותפחית מהעומס המוטל על בית המשפט.
26
27 לאור האמור, נחה דעתי כי ההסדר מהווה פתרון הוגן, הולם וראוי לסיום המחלוקת.
28
29 12. לאור האמור, הריני מקבלת את בקשת ההסתלקות.

30
31 גמול ושכר טרחה

32 13. סוגיית ההסתלקות המתוגמלת, נדונה רבות בפסיקה והדעות לגביה נחלקו.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

- 1 קיימת גישה המתנגדת לתגמול המסתלק ופסיקת שכר טרחה לבא כוחו, וזאת על מנת שלא
2 לתמרץ הגשת תביעות סרק במטרה להגיע להסכמי הסתלקות. טעם אחר שבבסיס גישה זו,
3 נעוץ בחשש כי תובעים יסתלקו מתביעות מבוססות לכאורה שראוי היה לבררן עד תומן (ת"צ
4 (מחוזי חי') 4013-10-15 מלכה נ' בני ג'ורג' שוקחה בע"מ (6.1.16)).
- 5
6 לעומת זאת, קיימת גישה הדוגלת במתן גמול ושכר טרחה, וזאת על מנת לתמרץ חיסכון
7 בניהול הליכים משפטיים הכרוכים בהוצאות משפטיות ובזמן שיפוטי יקר (ע"א 4714/13
8 דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ (29.9.13)).
- 9
10 בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, ככלל, אין לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע המייצג ובא
11 כוחו במסגרת בקשת הסתלקות, אולם יהיו מקרים חריגים, בהם בנסיבות המתאימות יהיה
12 אפשר להיעתר לבקשת הסתלקות מתוגמלת (ע"א 8114/14 מרקיס מוצרי ייעול נ' סונול
13 בע"מ (5.8.18), להלן: "עניין סונול").
- 14
15 השיקולים העיקריים אותם יש להביא בחשבון הם: עילת תביעה לכאורה ותועלת לחברי
16 הקבוצה, כאשר על התועלת להיות ממשית ורלוונטית לחברי הקבוצה. כמו כן יש לבחון את
17 הפער בין הסעדים שהתבקשו בבקשת האישור לבין הסעד שניתן לקבוצה במסגרת בקשת
18 ההסתלקות, וכן לבדוק את שאלת נחיצות ההליך הייצוגי לתוצאה שהושגה. במקביל, על בית
19 המשפט לבחון גם שיקולי רוחב, היינו כיצד ההכרעה בבקשת ההסתלקות תשפיע על מוסד
20 התובענה הייצוגית, לרבות שימת לב לשאלת הנציג, שכן משהגיע התובע הייצוגי להסכמה,
21 אין עוד מי שישמיע את קולם של חברי הקבוצה שההסדר אינו משרת את עניינם (סעיף 27
22 לפסה"ד בעניין סונול).
- 23
24 בית המשפט העליון הבהיר כי לערכאה הדיונית נתון שיקול דעת רחב בשאלה אם יש מקום
25 בנסיבות המקרה הקונקרטי לפסוק גמול ושכר טרחה במסגרת הסתלקות. נקבע כי יש לעשות
26 כן לאורם של העקרונות המנחים הקבועים בסעיפים 22 ו-23 לחוק תובענות ייצוגיות, תוך
27 שהובהר, כי אין הכוונה ל"רשימת מכולת" מחייבת. פרט לתועלת שהסב ההליך הייצוגי
28 לחברי הקבוצה, ניתן וראוי להביא בחשבון את הטרחה שטרחו התובע המייצג ובא כוחו,
29 הסיכון שנטלו על עצמם בהגשת ההליך ובניהולו, ומידת החשיבות הציבורית הגלומה בהליך.
30 כאשר מדובר בפסיקת שכר טרחה ניתן להביא בחשבון אף את ההוצאות שהוציא בא כוח
31 המייצג, האופן בו ניהל את ההליך, והפער שבין הסעדים שהתבקשו לבין אלה שנפסקו בסופו
32 של יום לטובת חברי הקבוצה (סעיף 29 לפסה"ד בעניין סונול).
- 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

1 לעניין שיעור הסכומים שיש לפסוק כגמול ושכר טרחה, נקבע, כי יש משמעות אף ליצירת
2 מדרג מבחינת שיעור הסכומים, בהתאם לשלב בו הסתיים ההליך וכן בהתאם למידת
3 החשיבות הציבורית הגלומה בהליך. המטרה היא "להשיא את התועלת לקבוצה מההליך
4 הייצוגי, ולעודד הגשתן של תובענות ייצוגיות בעלות ערך ציבורי" (סעיף 29 סיפא לפסה"ד
5 בעניין סונול).

מן הכלל אל הפרט

6
7
8 15. מהנימוקים שיפורטו להלן, מצאתי לנכון לפסוק גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו. עם
9 זאת, שכר הטרחה המבוקש מופרז ועל כן יופחת.

באשר לעילת התביעה-

10
11
12 16. עובר להגשת בקשת האישור, נעדר אתר האינטרנט של המשיבה מלהתייחס לעניין הסדרי
13 הנגישות בסניפיה. מחמת כך, נמנעה האפשרות לדעת מראש מהם אמצעי הנגישות הקיימים
14 בסניפי המשיבה. חוסר שכזה מלמד לכאורה על הפרת הוראות החוק.
15
16 על כן, הריני קובעת כי בקשת האישור גילתה עילת תביעה, לכאורה.

באשר לתועלת שהביא ההליך לחברי הקבוצה-

17
18
19 17. בהתאם לפסיקה, התועלת שהניב ההליך הייצוגי צריכה להיות ממשית ורלוונטית לחברי
20 הקבוצה. אחת מאמות המידה העשויה לסייע בעניין זה היא שאלת נחיצותו של ההליך
21 הייצוגי לתוצאה שהושגה (ס' 26 לפסה"ד בעניין סונול, לעיל).

22
23 18. בעניינינו, הניב ההליך תועלת.

24
25 ראשית, ההליך הציף סוגיה בעלת חשיבות לחברי הקבוצה, כמו גם לציבור בכללותו.

26
27 מעבר לכך, במסגרת הסדר ההסתלקות, הבהירה המשיבה כי שינתה התנהלותה והחלה
28 לפרסם הסדרי הנגישות באתר האינטרנט. זאת, לצד הודעתה כי תפעל לרענון נהליה בעניין
29 זה.

30
31 בכך, הניב ההליך תועלת לחברי הקבוצה, בכל הנוגע להסדרה עתידית, באופן המצדיק לזכות
32 את המבקש ובא כוחו בגמול ושכר טרחה.

33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

19. בשים לב לכך שמרבית הסעדים שנתבעו בבקשת האישור הוסדרו במסגרת בקשת
ההסתלקות; נוכח קיומה של עילת תביעה לכאורה; בהינתן התועלת שהניבה בקשת
ההסתלקות; בהתחשב בהסדרה העתידית שהשיגה בקשת האישור; נוכח עבודת ההכנה של
המבקש ובא כוחו; ובשים לב לחיסכון במשאבי המערכת השיפוטית, יש מקום לאשר גמול
ושכר טרחה.
6
7 עם זאת, בנסיבות העניין ומהנימוקים שפורטו בפסק הדין בת"צ 56444-05-20, אשר יפים
8 גם למקרה זה, הריני מורה כי שכר הטרחה יועמד על סך של 10,000 ₪. הגמול מאושר על
9 סך של 1,000 ₪, כמבוקש.

חליף ופרסום

20. הדעה הרווחת בפסיקה קובעת כי כאשר ההסתלקות היא לפני אישור בקשת האישור,
ההחלטה האם להחליף את המבקש המסתלק נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט. היינו,
בית המשפט רשאי לפעול למציאת מבקש תחת המבקש שהסתלק, אולם אין הוא חייב לעשות
כן. לעומת זאת, כאשר בקשת ההסתלקות מוגשת לאחר אישור התובענה כייצוגית, בית
המשפט חייב לפרסם הודעה על מנת לבחון את האפשרות להחליף את המבקש (ת"צ (מחוזי
מרכז) 24356-04-10 הר עוז נ' כלל בריאות חברה לביטוח בע"מ (22.12.10)).
18
19 במקרה הנדון, סבורתני כי אין הצדקה להטיל על הצדדים עלויות נוספות הכרוכות בפרסום.
20 מדובר בבקשה שהוגשה בשלב מקדמי, בטרם נערך כל דיון בבקשה לאישור, פסק הדין אינו
21 יוצר מעשה בית דין ואינו מונע מאחרים להגיש תביעה כנגד המשיבה. לא מצאתי כי בקשת
22 ההסתלקות פוגעת באינטרס כלשהו של חברי הקבוצה או הציבור. ההפך הוא הנכון – יש
23 בבקשת ההסתלקות כדי להביא למיצוי ההליך ולהשגת מטרתו העיקרית, אכיפת הוראות
24 הדין.

25
26 מהטעמים האמורים, איני רואה מקום לפעול לאיתור מבקשים אחרים חלף המבקש ונחה
27 דעתי כי אין להורות על פרסום בקשת ההסתלקות.

סוף דבר

21. הריני מאשרת את הסתלקות המבקש מבקשת האישור ומורה על מחיקת בקשת האישור.
31
32 התביעה האישית של המבקש, נדחית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50663-05-20 אשכנזי נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ

- 1 המשיבה תשלם גמול למבקש על סך של 1,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחו על סך של 10,000
2 ₪, בתוספת מע"מ.
3
4 הגמול ומחצית משכר הטרחה ישולמו בתוך 30 יום.
5
6 יתרת שכר הטרחה תשולם לאחר הודעת עדכון, הכוללת הצגת אסמכתאות, לפיהן בוצעו
7 התחייבויות המשיבה, הן לעניין פרסום הסדרי הנגישות באתר האינטרנט על פי הוראות
8 הדין; והן לעניין חידוד נהליה בהקשר זה.
9
10 ב"כ המבקש ימציא העתק מפסק הדין למנהל בתי המשפט לצורך עדכון פנקס התובענות
11 הייצוגיות.
12
13 התיק ייסגר.
14
15
16 ניתן היום, ט"ז אדר תשפ"א, 28 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.
17

עידית ברקוביץ, שופטת

- 18
19
20
21